

www.vcmstudy.ir

یادداشت
نفت و گاز

رویکرد عربستان برای برون رفت از شرایط رکود صنعت پالایش نفت

تاریخ انتشار: ۱۹ دی ۱۳۹۶

رویکرد عربستان برای برون رفت از شرایط رکود صنعت پالایش نفت

کاهش قیمت نفت، بهره برداری از منابع شیل آمریکا و سیاست های توسعه ای در چین و ایران، کشورهای شورای همکاری خلیج فارس را مجاب کرده است تا تغییرات اساسی در ساختار پتروشیمی خود پدید آورند.

در اواخر سال ۲۰۱۴ که با کاهش قیمت نفت همراه بود تا سال ۲۰۱۶ که قیمت هر بشکه نفت خام به حدود ۳۵ دلار تقلیل یافت؛ منجر به کاهش فاصله قیمت نفتا با خوراک گاز طبیعی گردید. اگر نسبت قیمت نفتا به خوراک گاز طبیعی تا پیش از این ۸ به ۱ بود در پایان سال ۲۰۱۶ به حدود ۳ به ۱ کاهش یافت. همین امر تاثیر بسیاری بر کاهش حاشیه سود بنگاه های پالایشی و پتروشیمیایی داشته و منجر به توجه بیشتر به توسعه ی زنجیره تولید این محصولات گردید.

در این بین عربستان سعودی به عنوان بزرگترین تولید کننده محصولات پتروشیمیایی خاورمیانه (ظرفیت تولید ۱۰۰ میلیون تنی در سال ۲۰۱۶)، طی ۵ سال اخیر کمترین میزان نرخ بازگشت سرمایه سهامداران را به خود اختصاص داده است. اگرچه دلیل اصلی آن می تواند کاهش قیمت نفت باشد ولی با اینحال در اواخر سال ۲۰۱۵ اعلام گردید که این کشور قصد دارد قیمت خوراک تحویلی به مجتمع های پتروشیمیایی خود را نیز افزایش دهد.

نکته دیگر این است که بر خلاف ایران و قطر، کشورهای GCC و در صدر آن ها عربستان با مشکل تامین خوراک گاز در سال های آتی رو به رو خواهد بود و اکثر طرح های پتروشیمی این کشور بر اساس خوراک مایع به خصوص نفتا طرح ریزی شده است. بنابراین علاوه بر افزایش قیمت خوراک گاز تحویلی، تامین خوراک نیز با مشکلات عدیده ای رو به رو خواهد بود و بدین معناست که حاشیه سود بنگاه ها نیز کاهش خواهد یافت.

یادداشت

نفت و گاز

روند اختلاف قیمت خوراک نفتا و گاز طبیعی

با کاهش قیمت نفت خام از ۱۱۰ دلار سال ۲۰۱۴ به حدود ۳۰ دلار ۲۰۱۶، فاصله قیمت گاز طبیعی با نفتا کاهش پیدا کرد.

قیمت گاز بر اساس Henry Hub و نفتا نیز با شاخص CIF در اروپا مقایسه گردیده است.

در سال ۲۰۱۵ نیز عربستان سعودی قیمت خوراک گازی واحدهای پتروشیمی خود را افزایش داد.

آیا با وجود پایین بودن سوددهی مجتمع های پتروشیمیایی این کشور، این افزایش قیمت کمک کننده خواهد بود؟

ETHANE PRICES IN SAUDI ARABIA		
Period	Price (\$/MMBtu)	Ratio (naphtha:ethane)
Before 2016	\$0.75	Max ~ 30:1
After 2016	\$1.75	Max ~ 5.5:1

Source: BCG

VCMStudy.ir

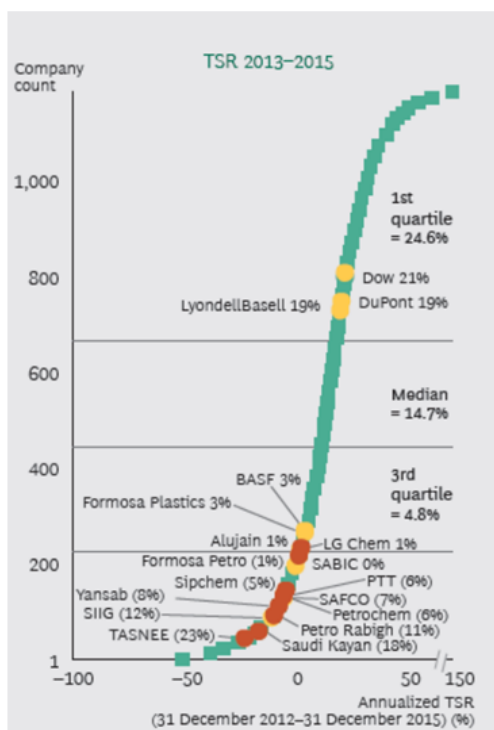
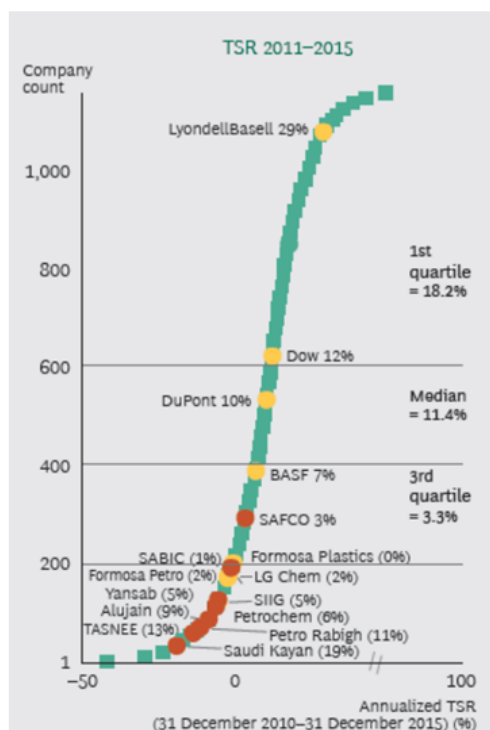

بازگشت نرخ سرمایه سهامداران (TSR) شرکت های پتروشیمی

یادداشت

نفت و گاز

عربستان به عنوان بزرگترین تولید کننده محصولات پتروشیمیایی خاورمیانه، کمترین نرخ بازگشت سرمایه را در میان دیگر کشورها به خود اختصاص داده است!

ظرفیت اسمی پتروشیمی عربستان در سال ۲۰۱۶: ۱۰۰ میلیون تن

جالب تر اینکه این نمودارها مربوط به قبل از افزایش قیمت خوراک گازی مجتمع های پتروشیمیایی در این کشور است.

Source: BCG

- Saudi chemical company
- Global chemical company

VCMStudy.ir

رویکرد عربستان برای برون رفت از شرایط رکود صنعت پالایش نفت

اما این تمام داستان نیست؛ گرچه استفاده از خوراک گازی نسبت به خوراک مایع منجر به افزایش هزینه تولید می گردد اما می توان با توسعه زنجیره ارزش محصولات تولیدی، ارزش افزوده ی بیشتری را بدست آورد. در واقع اگر چه این کشور به صورت مقطعی از حاشیه سود واحدهای خود خواهد کاست اما در بلند مدت می تواند منجر به توسعه ی هر چه بیشتر در صنعت پتروشیمی این کشور گردد. احداث پارک های شیمیایی در کنار مجتمع های پتروشیمی، ادغام واحدهای پالایشی و پتروشیمی نظیر پترورابغ و حضور به عنوان سرمایه گذار در شرکت های تولید کننده ی محصولات شیمیایی خاص در کشورهای اروپایی و ایالات متحده با هدف کسب دانش فنی و مهم تر از آن دانش فروش این محصولات، همگی از اقدامات این کشور جهت توسعه هر چه بیشتر صنعت پتروشیمی آن می باشد.

یادداشت

نفت و گاز

مرکز مطالعات زنجیره ارزش معتقدست که بررسی دقیق از سیاست های کشورهای صاحب نام در حوزه پتروشیمی به خصوص در منطقه آسیای جنوب غربی، می تواند به اتخاذ سیاست های مناسب در صنعت پتروشیمی کشور کمک کند. اگر چه در تصویر بالا اشاره ای به شرکت ملی صنایع پتروشیمی در نرخ بازگشت سرمایه نشده است؛ اما مسلماً وضعیت مجتمع های پتروشیمی های کشور نیز بهتر از عربستان نخواهد بود. اگر این کشور برای جبران کاهش نرخ بازگشت سرمایه سهامداران دست به احداث واحدهای پتروپالایشی و یا ایجاد پارک های شیمیایی در کنار مجتمع های پتروشیمی خود کرده است، رویکرد ایران در این زمینه چه خواهد بود؟

www.vcmstudy.ir

امیدواریم از مطالعه این سند، استفاده مفید برده باشید
نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود را از طریق ایمیل زیر با ما در میان بگذارید

VCMStudy@gmail.com